

Studiehandledning

Didaktik 1 – Skolans kunskapsuppdrag (7,5 hp)

DIG05U UDG05L

Vårterminen 2020

Kursansvarig: Larissa Mickwitz

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post: info@edu.su.se

Kontaktuppgifter

Kursansvarig

Larissa Mickwitz (larissa.mickwitz@edu.su.se)

Kursadministratör

Stephanie Lisak (stephanie.lisak@edu.su.se)

Seminarieledare och föreläsare

Erik Cardelús (erik.cardelús@edu.su.se)

Michael Håkansson (michael.hakansson@edu.su.se)

Larissa Mickwitz (larissa.mickwitz@edu.su.se)

Universitetskonto och Athena

Lärplattformen *Athena* används i kursen för information kring uppgifter och eventuella schemaförändringar. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Athena innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras där. Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du it-supporten för studenter, se: <http://www.su.se/utbildning/studenterservice/it-för-studenter/it-support>

Kursens innehåll

Centralt för delkursen är din utveckling som lärare. Därmed kommer du under kursen att betrakta skolans verksamhet ur ett lärarperspektiv. Detta gör du bl. a. genom att reflektera, problematisera och diskutera litteraturen och frågeställningar i förhållande till skolans verksamheter, lärares arbete och elevernas lärande. Undervisningen sker i form av individuella litteraturstudier, föreläsningar, seminarier och en obligatorisk fältstudie.

Ur kursplanen:

Kursens innehåll

Kursen syftar till att åskådliggöra skolans kunskapsuppdrag i relation till skolans styrning och skolpraktikens villkor. I kursen ges en introduktion till läroplansteori och didaktikens frågor och begrepp. Fokus riktas mot skolans formulerade och realiserade uppdrag med särskild betoning på vad som i dessa räknas som giltig och eftersträvningsvärd kunskap. Centralt i kursen är utövandet av lärarprofessionen i mötet mellan styrning och praktik.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen förväntas studenten kunna:

1. Redogöra för läroplansteoretiska perspektiv och hur relationen mellan den politiska styrningen av skolan och skolans verksamhet förstås i denna tanketradition.
2. Beskriva och diskutera didaktikens frågor utifrån olika perspektiv på kunskap, undervisning och lärande.
3. Analysera och diskutera undervisningsprocesser och lärandesituationer med utgångspunkt i kursens teoretiska perspektiv.
4. Diskutera och analysera styrdokumentens och andra faktorerers betydelse för lärarprofessionen

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

- Biesta, G. (2011). *God utbildning i mätningens tidevarv*. Liber. (120 s)
- Bjørndal, C. R. P. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber. (ca 140 s.)
- Broady D. (2007). Den dolda läroplanen. *KRUT* nr 127 (3/2007) (90 s.)
- Hansén, S.-E. & Forsman, L. (2017). *Allmändidaktik : vetenskap för lärare* 1. uppl.: Lund: Studentlitteratur (ca 120 s.)
- Mickwitz, L. (2015). Den professionella lärarens möjlighetsvillkor. *Utbildning & Demokrati* 2015, vol 24, nr 2, 33–54 (20 s)
- Phillips, D.C., & Soltis, J. F. (2014). *Perspektiv på lärande*. Lund: Studentlitteratur. (ca 170 s.)
- Wahlström, N. (2016). *Läroplansteori och didaktik*. 2. Uppl. Malmö: Gleerups (ca 140 s.)

Sammanlagt ca 800 sidor. Därtill tillkommer ett urval av styrdokument för svensk skola (se <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser>) och etiska regler och riktlinjer från Vetenskapsrådet

Referenslitteratur

- Lundgren U.P. (1999). Ramfaktorteori och praktisk utbildningsplanering. *Pedagogisk Forskning i Sverige* nr 1 (10 s.)

Elektronisk resurs:

Etiska regler och riktlinjer för forskning som involverar människor (se <http://www.codex.uu.se/forskningmanniska.shtml> samt dokument på Athena).

Undervisningsformer

Individuella litteraturstudier

Till varje undervisningstillfälle förväntas du ha läst och satt dig in i den kurslitteratur som finns angiven i schemat. På så vis kommer du och dina kurskamrater att ha en gemensam grund att stå på vid de tillfällen ni arbetar tillsammans. Tänk på att införskaffa litteraturen i god tid och gör gärna ett eget "lässchema" som är förenligt med livet utanför studierna.

Föreläsningar

1. I början på kursen, direkt efter kursintroduktionen, ges en föreläsning av Larissa Mickwitz som syftar till att presentera läroplansteorin och hur vi kan förstå undervisningens villkor i ett läroplansteoretiskt perspektiv .

Litteratur:

- Broady D. (2007). Den dolda läroplanen. *KRUT* nr 127 (3/2007)
- Wahlström, N. (2016). *Läroplansteori och didaktik*. Kapitel 1-3
- Mickwitz, L. (2015). Den professionella lärarens möjlighetsvillkor. *Utbildning & Demokrati* 2015, vol 24, nr 2, 33–54

2. Den andra föreläsningen ges av Eva Svärden Åberg och handlar om observation som metod.

Litteratur:

- Bjørndal, C. R. P. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber Kapitel 1-3 + 7

Seminarier

I kursen ingår tre obligatoriska seminarietillfällen som är uppbyggda kring kurslitteraturen och de förväntade studieresultaten. Du kommer att ingå i en seminariegrupp om ca 25-30 personer som leds av en lärare. Varje seminariegrupp kommer vidare att delas in i mindre arbetsgrupper om ca 5-6 deltagare.

Som ett led i att strukturera seminarierna kommer de i tur och ordning att fokusera tre aspekter av kursens tematik: (1) Vad är ett läroplansteoretiskt perspektiv på skolans kunskapsuppdrag? (2) Kunskap och lärande (3) Skolans kunskapsuppdrag i teori och praktik. Seminarierna består av diskussioner i grupper samt föreläsning/seminarium i helgrupp av inläst seminarielitteratur.

Föreläsning och seminarium 1. Ett läroplansteoretiskt perspektiv

Seminarium 1 följer upp föreläsningen med Larissa Mickwitz och syftar till att vara till stöd för att nå det förväntade studieresultat som handlar om att kunna beskriva och diskutera didaktiska frågor med utgångspunkt i läroplansteori. Under seminariet får du möjlighet att fördjupa dig i läroplansteori och de frågor som fokuseras i detta perspektiv i gemensamma fördjupande diskussionsfrågor.

Under seminariet börjar vi även förbereda den fältstudie som ingår i kursen. Förbered dig därmed genom att ta fram och läsa de delar av läroplanen/kursplaner som du framförallt anser aktuella för din undervisning.

Aktuell kurslitteratur: Broady D. (2007), Hansén, S.-E. & Forsman, L. (2017) kap. 1, 3, 13, Mickwitz 2015, Wahlström, N. (2017) kap. 1-3.

Därtill relevanta styrdokument för er undervisning (<http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser>).

Föreläsning och seminarium 2. Kunskap och lärande

Diskussioner i grupper samt föreläsning/seminarium i helgrupp av inläst seminarielitteratur. Förutom litteraturen diskuterar vi även fältuppgiften under seminariet.

På eftermiddagen ges en föreläsning om observation av Eva Svärdemo Åberg.

Aktuell kurslitteratur: Biesta (2011) kap. 1-3, Bjørndal (2005) kap. 1-3 + 7, Broady (2007), Hansén & Forsman (2017) kap. 6, 7, Phillips & Soltis (2014) kap. 1, 3, 5, 6 och Wahlström, N. (2016) kap. 1-3 + 6

Därtill etiska regler och riktlinjer (<http://www.codex.uu.se/forskningmanniska.shtml> och dokument på Athena).

Seminarium 3. Skolans kunskapsuppdrag i teori och praktik

Diskussioner i grupper samt föreläsning/seminarium i helgrupp av inläst seminarielitteratur.

Ni diskuterar även i grupperna varandras fältuppgifter. Alla ska ha läst varandras texter och skrivit kommentarer som lämnas in på Athena samt tas med utskrivna till seminariet. Att ge kamratfeedback är en obligatorisk del av kursen.

För att kunna dela med dig av din text till din arbetsgrupp så lägger du upp den på Athena

Publikation Athena: Publicera din text i Athena i din seminariegrupps mapp/fältstudien. Döp filen till "ditt namn_fältstudie".

Aktuell kurslitteratur: Biesta (2011) kap. 1-3 och epilog, Bjørndal (2005) kap. 1-3 + 7, Hansén & Forsman (2017) kap. 4, 5, 11, Phillips & Soltis (2014) kap. 1, 3, 5, 6 och Wahlström, N. (2017) kap. 1-3 + 6

Stöd i dina studier

Om problem uppstår i dina studier är det viktigt att du på ett tidigt stadium kontaktar din lärare. Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i dina studier.

Studie- och språkverkstaden

Vid *Studie- och språkverkstaden* kan du bl. a få hjälp med både studieteknik och akademiskt skrivande. Studie- och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du på:

<http://www.su.se/utbildning/studenterservice/studie-och-sprakverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Det är ditt ansvar som student att kontakta kursens lärare om viket stöd du behöver. Kontaktuppgifter och information om det stöd som erbjuds vid Stockholms universitet hittar du på: www.su.se/utbildning/studera-med-funktionsnedsattning

Examination och betygsättning

Examinationen är individuell och utgörs av en skriftlig diskuterande text i akademisk genre. Den ska ta sin utgångspunkt i kurslitteraturen och du ska således förhålla dig till *all litteratur* i resonemangen (med referenser).

Examinationstexten

- Examinationstexten bör inkludera frekventa hänvisningar till kurslitteraturen enligt etablerat referenssystem – företrädesvis något av Harvardsystemen (med parenteser i löpande text). En guide för referenshantering finns på Athena.
- Textens omfattning bör inte överstiga 3000 ord, exklusive litteraturlista och eventuell titelsida.
- Ange namn, födelsenummer och kurskod i ditt dokument.

Inlämning

Examinationen ska lämnas in på Athena senast den 22 mars kl. 18.00 under ”Inlämning av examination”. Spara dokumentet som Wordfil (.docx/.doc) eller PDF. Undvik andra filformat och komprimera heller inte filen – detta kan medföra att vi inte kan öppna och bedöma din examination.

Särskild överenskommelse om förlängd tid ges efter intyg om detta som lämnas till examinerande lärare. För intyg kontakta studievägledaren på institutionen.

Plagiat

Att uppgiften är individuell innebär att din text ska vara en självständigt skriven text, som du själv har författat. Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat

är alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Betyg

Stockholms universitet använder en sjugradig betygsskala. *A* är det högsta godkända betyget och *E* är det lägsta. Underkända betyg är *F* och *Fx*. Betyget *F* innebär omexamination och betyget *Fx* komplettering (en gång inom sju arbetsdagar).

Om inte kompletteringen inkommit inom sju dagar eller om examinationen efter komplettering inte bedöms motsvara kriterierna för ett godkänt betyg så kvarstår betyget *Fx* utan möjlighet till vidare komplettering.

Omexamination

Om du inte lämnar in din rapport vid det ordinarie examinationstillfället eller får ett underkänt betyg (och inte blir godkänd vid en eventuell komplettering) så kontaktar du kursadministratören och anmäler att du ska göra en omexamination senast en vecka innan omexaminationstillfället. Det är samma betygskriterier som gäller vid omexamination. Då du kontaktar kursadministratören uppger du ditt namn så som det är registrerat på Athena, ditt ärende, vilken kurs det är fråga om, vilken termin du varit registrerad, samt ditt användarnamn i Athena.

Följande datum gäller för omexamination:

- Senaste inlämning för *Omexamination* är den 3 maj 2020 kl 18:00.

Betygskriterier

För godkänt betyg krävs att texten är förankrad i kurslitteraturen. Följande prestationer krävs för respektive betyg:

A	Strukturerad, nyanserad och självständig analys av skolans kunskapsuppdrag och lärarprofessionens villkor som förankrats i teori. Därutöver en problematiserad och utvecklad diskussion om den observerade undervisningen i relation till olika aspekter av undervisning och lärande. Språket präglas av klarhet. Logiska övergångar mellan enskilda stycken och större avsnitt medför en klarhet i resonemangen. Texten präglas av en tydlig röd tråd.
B	Strukturerad, nyanserad och till viss del självständig analys av skolans kunskapsuppdrag och lärarprofessionens villkor som förankrats i teori. Därutöver en till viss del problematiserad diskussion om den observerade undervisningen i relation till olika aspekter av undervisning och lärande. Språket präglas av klarhet. Logiska övergångar mellan enskilda stycken och större avsnitt medför en klarhet i resonemangen. Texten präglas av en tydlig röd tråd.
C	En sammanhängande analys av skolans kunskapsuppdrag, med ansats till självständighet, som förankrats i teori. Lärarprofessionens villkor diskuteras med förankring i kurslitteraturen. Därutöver en ansats till problematiserad diskussion om den observerade undervisningen i relation till olika aspekter av undervisning och lärande. Språket präglas av klarhet. Logiska övergångar mellan enskilda stycken och större avsnitt bidrar till en tydlig röd tråd i texten.
D	En till viss del sammanhängande analys av skolans kunskapsuppdrag samt diskussion av lärarprofessionen som förankrats i teori. Därutöver diskuteras tillfredställande den observerade undervisningen i relation till olika aspekter av undervisning och lärande. Språk och disposition är i huvudsak bra.
E	Med stöd i teorier diskuteras skolans kunskapsuppdrag och lärarprofessionen. Därutöver diskuteras tillfredställande den observerade undervisningen i relation till olika aspekter av undervisning och lärande. Språk och disposition är i huvudsak bra.
F _x	Något <i>enstaka</i> resonemang är bristfälligt och/eller knyter inte tillräckligt an till kurslitteraturen. Smärre brister gällande formalia och språk. Betyget <i>F_x</i> ges om genom en komplettering motsvarande max sju arbetsdagar bedöms kunna nå ett godkänt betyg (A-E).
F Ofullständigt	Centrala områden är inte framskrivna och/eller kurslitteraturen används inte i tillräcklig omfattning. Texten är språkligt och formellt bristfällig.

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursutvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter.